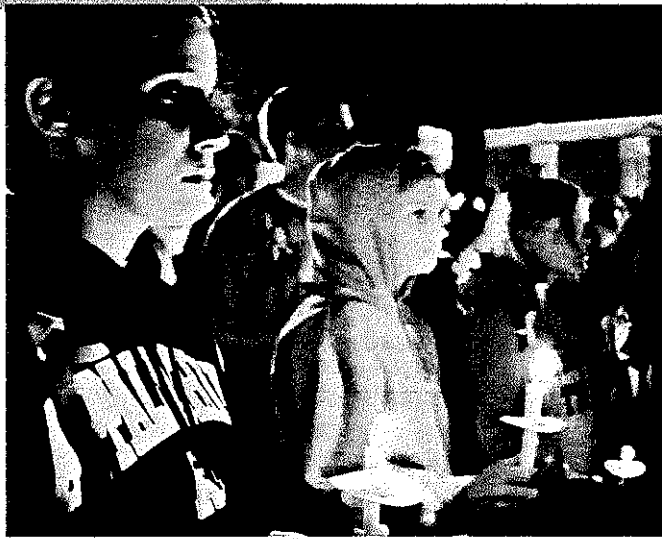

Żvilupp fuq li kien hemm

Dan l-aħħar smajt li l-Papa ħareġ dokument li jippermetti l-Quddiesa kif kienet tiġi ċelebrata qabel il-Koncilju Vatikan II. Qrajt li dan gie fis-seħħ fl-14 ta' Settembru li għaddew. Spjegali f'it x'se jiġri għax qed nithawwad. (MC, Iklin)

Sewwa smajt dwar id-dokument li l-Papa Benedittu XVI ħareġ fis-7 ta' Lulju li għadda. Imma nixtieq nirreferik għat-twegiba li kont tajt fil-harga ta' Ġunju ta' din ir-rivista. Hemmhekk, wegibt għall-mistoqsija jekk il-Papa kienx reġa' dahhal il-Quddiesa bil-Latin.

Il-qarrejja li staqsietni kienet semgħet xi haġa dwar dak li l-Papa kien kiteb fi Frar 2007 fl-Eżortazzjoni Appostolika **Is-Sagrament ta' l-Imhabba** dwar l-Ewkaristija.

F'din l-Eżortazzjoni, il-Papa kien qal li jkun ahjar li **f'ċelebrazzjonijiet internazzjonali kbar** (bħalma jsiru fil-Vatikan jew Lourdes), ikun ahjar jekk il-quddiesa ssir

bil-Latin **biex jidher aktar ċar kemm il-Knisja hija universali**, u mhux marbuta biss ma' dak il-pajjiż fejn tkun qiegħda ssir iċ-ċelebrazzjoni. Il-qari mill-Iskrittura, l-omelija u t-talbiet tal-ġemgħa jibqgħu jsiru bl-ilsna tallum.

Kont ktibt ukoll li "il-Koncilju Vatikan II, fir-riforma liturgika li nieda, qatt ma nehha l-Latin mill-liturgija. Kien ta permiss biex jibda jintuza l-vernakular, jiġifieri l-ilsien tal-post. Wiehed jifhem l-utilità ta' deċiżjoni bħal din" (**Flimkien**, Ġunju 2007).

Issa, fid-dokument tas-7 ta' Lulju, bl-isem **Summorum Pontificium** (jiġifieri "tal-Papiet"), għandna xi haġa differenti minn dak li għedna aktar 'il fuq. **Mhijiex biss jekk jintuza il-Latin jew le fil-liturgija.** Dan hu li se nipprova nfisser.

Id-dokument jippermetti ċ-ċelebrazzjoni tal-liturgija **skond il-kotba liturgiċi l-antiki wkoll**. Fi kliem iehor, il-Papa qiegħed jgħid li r-Rit li ahna naghmlu parti minnu, issa għandu **żewġ forom**. Il-**forma ordinarja** hija dik li nużaw, u li ilha tiġi użata għal dawn l-aħħar 37 sena, u li ahna m'dorrijin biha. Din għandha verżjoni uffiċjali bil-Latin, li dejjem seta' jibqa' jintuza, u naturalment it-traduzzjonijiet bil-vernakular (bl-ilsien tal-post).

Hemm ukoll imbagħad dik li l-Papa jirreferi għaliha bħala ***l-forma straordinarja***. F'dal-każ jintużaw il-kotba liturġiċi li kien fareg Ġwanni XXIII fl-edizzjoni ta' l-1962, u li jmorru lura għall-Papa San Piju V fis-seklu 16. Hawnhekk jintuża dejjem il-Latin. Imma din il-forma mhijiex ikkaratterizzata biss bl-użu tal-Latin, imma wkoll b'ġesti u pozzizzjonijiet li kienu jintużaw qabel ir-riforma liturġika li għab miegħu l-Konċilju Vatikan II.

Il-Papa, fittra li bagħat lill-isqfijiet tad-dinja kollha, jagħmel enfasi li dawn iż-żewġ verżjonijiet ***mhumix*** żewġ riti differenti. ***Ifisser li huma żewġ forom ta' l-istess Rit.***

L-intenzjoni tal-Papa hija li jilqa' x-xewqa ta' dawk kollha li għal raġuni jew oħra jhossuhom marbutin mal-liturġija kif kienet iċċelebrata qabel is-sebghinijiet. Il-Papa jixtieq rikonċiljazzjoni fil-qalba tal-hajja tal-Knisja.

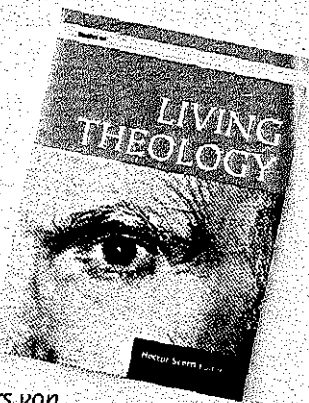
Jispjega li dak li kien qaddis u mezz ta' qdusija għal generazzjonijiet ta' l-imghoddi huwa qaddis għalina wkoll illum. Ifakkarna li ma tezisti l-ebda kontradizzjoni bejn iż-żewġ edizzjonijiet tal-Missal Ruman, imma biss żvilupp u progress minn wiehed għall-iehor.

Id-dokument ***Summorum Pontificium*** jgħid li jista' jsir quddies bir-rit l-antik, anki fil-parroċċi, jekk ikun hemm numru stabbli ta' nsara li jitolbu dan, basta dan ma jfixkilx l-armonija fil-hajja tal-parroċċa. Id-dokument isemmi wkoll il-possibbiltà li sagramenti oħra jkunu ċelebrati skond ir-riti l-antiki, basta l-ġid ta' l-insara jitlob li dan isir.

Jien nisthajjel li l-Isqfijiet tagħna se jiggwidawna dwar kif dan id-dokument jolqot il-hajja liturġika tagħna, u kif jisti jiġi attwat meta u fejn tinqala' l-htieġa.

Teologija hajja

Living Theology. Studies on Karl Rahner, Yves Congar, Bernard Lonergan and Hans Urs von Balthasar, Libreria Editrice Vaticana. Vatican City 2007, pp.291, ISBN 88-209-7847-4

Il-Libreria Editrice Vaticana ppubblikat ktieb tat-teologija b'gabra ta' artikli dwar temi teoloġiċi. Il-bicċa l-kbira tagħhom hargu mill-pinna ta' awturi Maltin. L-editur tal-ktieb huwa Dun Hector Scerri, Kap tad-Dipartiment tat-Teologija Dommatika fl-Università ta' Malta u Vici-Rettur tas-Seminarju.

Il-ktieb fi h-il artiklu u jistudja l-kontribut ta' erba' teoloġi kbar tas-seklu li għadda dwar temi bħall-ekumeniżmu, is-sagramenti, l-imhabba u l-Ispirtu s-Santu. Fost l-awturi hemm Patri Salvino Caruana O.S.A., Dun Mark Sultana, il-Professor Dun Peter Serracino Inglott, Dun Hector Scerri, Dun Stefan Attard, Dun Frank Bajada u l-mibki Patri Frans Previ O.P. Hemm xi awturi oħra Maltin — il-Ġiżwiti Patri Edward Farrugia u Patri Mario Farrugia — li għamlu isem fil-kuntest akkademiku ta' l-Universitajiet Pontifiċi ta' Ruma u fi bnadi oħra. Hemm ukoll żewġ awturi barranin: Patri Fernando Millan Romeral O.Carm. li jgħalliem f'Comillas (Spanja) u lajk impenjat José Carlos Carvalho li jgħalliem fl-Università Kattolika ta' Oporto (Portugall).

Il-ktieb jinbigh Lm8.50 mingħand il-hwienet ewlenin tal-kotba jew l-editur innifsu, is-Seminarju, Triq Tal-Virtù, Rabat RBT 2604.